

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ЕКСПЛІКАЦІЇ
ВИБІРКОВИХ ДИСЦИПЛІН**
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
за спеціальністю 211 «Ветеринарна медицина»

Зміст

Експлікація навчальних програм вибіркових дисциплін третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 211 «Ветеринарна медицина»		
1	Клінічна морфологія птахів	3
2	Небезпечні хвороби тварин	5
3	Сучасні лікарські засоби та особливості їх взаємодії	7
4	Сучасна методологія гістологічних досліджень	9
5	Інтерпретація біохімічних показників метаболізму тварин	11
6	Новітні методи діагностики паразитарних хвороб сільськогосподарських тварин	13
7	Фізіологія та патологія систем органів дрібних тварин	15
8	Акушерські патології тварин різних видів	18
9	Анестезіологія та хірургічні патології тварин різних видів	20

**ЕКСПЛІКАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ
ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КЛІНІЧНА МОРФОЛОГІЯ ПТАХІВ**

для «Каталогу вибіркових дисциплін»

Назва дисципліни	Клінічна морфологія птахів
Назва компетентності, на розвиток якої спрямована дисципліна	ФК 07. Здатність розуміти особливості розвитку, морфології та гістохімії органів клінічно здорових та хворих тварин. ФК 11. Здатність розуміти особливості перебігу метаболічних процесів в організмах тварин за різного фізіологічного та репродуктивного стану.
Цикл дисциплін (загальна, або професійна підготовка)	Професійна підготовка
Методи викладання (лекції, практичні, командна робота, семінар, проектна робота, проблемні заняття тощо)	Лекції, лабораторні заняття, командна робота, виконання ситуаційних завдань, обговорення
Освітній рівень та курс (бакалавр/магістр/доктор філософії)	Третій освітньо-науковий рівень, доктор філософії, 2 курс
Спеціальність (для якої пропонується дисципліна)	211 «Ветеринарна медицина»
Терміни вивчення дисципліни (семестр)	4 семестр
Вхідні вимоги до студентів, які хочуть обрати дисципліну	Без обмежень
Викладач	д.вет.н., професор Кот Тетяна Францівна
Кафедра (яка забезпечує викладання дисципліни)	нормальної і патологічної морфології, гігієни та експертизи

Програмні результати навчання (уміння та навички)

ПРН 04. Повторювати загально-наукові та фахові методи і процедури аналізу, опису та ідентифікації об'єктів досліджень.

ПРН 07. Вміти описувати зміни в органах і тканинах, відібраних від тварин в нормі та при патологіях.

Короткий зміст дисципліни (перелік тем)

Тема 1. Клінічна нормальна і патологічна морфологія апарату руху птахів.

1. Анатомічна і мікроскопічна будова кісток скелету птахів.
2. Анатомічна і мікроскопічна будова кісток периферичного скелету птахів.
3. Анатомічна і мікроскопічна будова з'єднання кісток птахів.
4. Анатомічна і мікроскопічна будова скелетних м'язів і допоміжних органів м'язів птахів.

Тема 2. Клінічна нормальна і патологічна морфологія шкіри і нутроців птахів.

1. Анатомічна і мікроскопічна будова загального (шкірного) покриву, його похідних птахів.
2. Анатомічна і мікроскопічна будова органів апарату травлення птахів.
3. Анатомічна і мікроскопічна будова органів апарату дихання птахів.
4. Анатомічна і мікроскопічна будова органів сечовиділення птахів.

5. Анатомічна і мікроскопічна будова органів розмноження птахів.

Тема 3. Клінічна нормальна і патологічна морфологія серцево-судинної, лімфатичної систем, органів кровотворення, імуногенезу, ендокринних залоз птахів.

1. Анатомічна і мікроскопічна будова структур серцево-судинної системи птахів.
2. Анатомічна і мікроскопічна будова структур лімфатичної системи птахів.
3. Анатомічна і мікроскопічна будова органів кровотворення та імуногенезу птахів.
4. Анатомічна і мікроскопічна будова залоз внутрішньої секреції птахів.

Тема 4. Клінічна нормальна і патологічна морфологія нервової системи, органів чуття птахів.

1. Анатомічна і мікроскопічна будова структур центральної системи птахів.
2. Анатомічна і мікроскопічна будова структур периферичної нервової системи птахів.
3. Анатомічна і мікроскопічна будова органів чуття птахів.

Результати оцінювання (форми, критерії)

Система оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів передбачає поточне та підсумкове оцінювання.

Поточний контроль знань на кожному лабораторному занятті відповідно з конкретними цілями кожної теми і включає перевірку знань теоретичного матеріалу та практичних навичок з теми, що передбачається робочою програмою: усного чи письмового опитування з використанням анатомічних препаратів, муляжів; вирішення ситуаційних завдань; опитування по матеріалах презентацій; дистанційне тестування через університетську платформу Moodle.

Підсумковий контроль рівня знань здійснюється на підставі проведення заліку у формі тестування за програмою навчальної дисципліни через університетську платформу Moodle.

**ЕКСПЛІКАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ
ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ
НЕБЕЗПЕЧНІ ХВОРОБИ ТВАРИН**

для «Каталогу вибірових дисциплін»

Назва дисципліни	Небезпечні хвороби тварин
Назва компетентності, на розвиток якої спрямована дисципліна	<p>ФК 01. Здатність виявляти і вирішувати проблеми у сфері ветеринарної медицини, робити наукові узагальнення стосовно актуальних питань ветеринарного благополуччя підприємств галузі та агропромислового комплексу в цілому.</p> <p>ФК 06. Здатність диференціювати етіологічні фактори, встановлювати їх вплив на перебіг біологічних процесів та патогенез захворювань тварин.</p> <p>ФК 08. Здатність установлювати зв'язок між проявом заразних хвороб та наявністю збудників в об'єктах довкілля, організмах переносників, проміжних хазяїв та хворих тварин.</p> <p>ФК 10. Здатність описувати і застосовувати в експерименті сучасні стратегії виробництва біологічних та хіміотерапевтичних препаратів.</p>
Цикл дисциплін (загальна, або професійна підготовка)	Цикл професійної підготовки
Методи викладання (лекції, практичні, командна робота, семінар, проектна робота, проблемні заняття тощо)	Лекції, лабораторні заняття, командна робота, виконання ситуаційних завдань, обговорення
Освітній рівень та курс (бакалавр/магістр/доктор філософії)	Третій освітньо-науковий рівень, доктор філософії, 2 курс
Спеціальність (для якої пропонується дисципліна)	211 «Ветеринарна медицина»
Терміни вивчення дисципліни (семестр)	4 семестр
Вхідні вимоги до студентів, які хочуть обрати дисципліну	Без обмежень
Викладач	д.вет.н., професор Галатюк Олександр Євстафійович
Кафедра (яка забезпечує викладання дисципліни)	мікробіології, фармакології та ветеринарної епідеміології

Програмні результати навчання (уміння та навички)

ПРН 04. Повторювати загально-наукові та фахові методи і процедури аналізу, опису та ідентифікації об'єктів досліджень.

ПРН 08. Вміти обирати, випробовувати та модифікувати оптимальні схеми для здійснення

лікувально-профілактичних заходів.

ПРН 09. Оцінювати ступінь поширення, прояв та перебіг інфекційних та інвазійних хвороб серед тварин різних видів та господарського призначення в регіонах країни або континенту.

ПРН 14. Співвідносити емпіричні дані, інтерпретувати факти, процеси, тенденції, виявлені в ході науково-дослідницької діяльності з прогнозованими наслідками роботи.

Короткий зміст дисципліни (перелік тем)

Теми лекцій

Тема 1. Хвороба Ньюкасла. Клінічна і лабораторна діагностика, заходи профілактики і ліквідації.

Тема 2. Високопатогенний грип птиці. Клінічна і лабораторна діагностика, заходи профілактики і ліквідації.

Тема 3. Хвороба Марека. Клінічна і лабораторна діагностика, заходи профілактики і ліквідації.

Тема 4. Американський гнилець бджіл. Клінічна і лабораторна діагностика, заходи профілактики і ліквідації.

Тема 5. Європейський гнилець бджіл. Клінічна і лабораторна діагностика, заходи профілактики і ліквідації.

Тема 6. Мішечкуватий розплід. Клінічна і лабораторна діагностика, заходи профілактики і ліквідації.

Тема 7. Аскосфероз. Клінічна і лабораторна діагностика, заходи профілактики і ліквідації.

Тема 8. Весняна віремія коропів. Клінічна і лабораторна діагностика, заходи профілактики і ліквідації.

Тема 9. Аеромоноз коропів. Клінічна і лабораторна діагностика, заходи профілактики і ліквідації.

Тема 10. Вірусна геморагічна септицемія. Клінічна і лабораторна діагностика, заходи профілактики і ліквідації.

Теми лабораторних занять

1. Загальні відомості про особливо небезпечні (карантинні) хвороби тварин. Порядок організації заходів щодо профілактики і ліквідації даних хвороб.

2. Африканська чума свиней. Клінічна і лабораторна діагностика, заходи профілактики і ліквідації.

3. Мікози риб. Клінічна і лабораторна діагностика, заходи профілактики і ліквідації.

4. Аеромоноз (фурункулез) лососевих. Клінічна і лабораторна діагностика, заходи профілактики і ліквідації.

5. Інфекційний некроз гемопоетичної тканини. Клінічна і лабораторна діагностика, заходи профілактики і ліквідації.

6. Інфекційні енцефаломієліти коней. Клінічна і лабораторна діагностика, заходи профілактики і ліквідації.

7. Грип коней. Клінічна і лабораторна діагностика, заходи профілактики і ліквідації.

8. Герпесвірусна інфекція коней. Клінічна і лабораторна діагностика, заходи профілактики і ліквідації.

Результати оцінювання (форми, критерії)

Система оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів передбачає поточне та підсумкове оцінювання.

Поточний контроль знань здійснюється на кожному лабораторному занятті відповідно з конкретними цілями кожної теми і включає перевірку знань теоретичного матеріалу та практичних навичок з теми, що передбачається робочою програмою.

Підсумковий контроль знань здійснюється на підставі проведення заліку у формі тестування за програмою навчальної дисципліни через університетську платформу Moodle.

**ЕКСПЛІКАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ
ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СУЧАСНІ ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇХ ВЗАЄМОДІЇ**

для «Каталогу вибірових дисциплін»

Назва дисципліни	Сучасні лікарські засоби та особливості їх взаємодії
Назва компетентності, на розвиток якої спрямована дисципліна	ЗК 03. Здатність бути критичним, аналізувати та прогнозувати результати досліджень на основі логічних аргументів та перевірених фактів ФК 02. Здатність до планування експерименту, проведення фахових досліджень з метою розв'язання конкретної задачі, формулювання висновків щодо наслідків проекту для стану навколишнього середовища ФК 06. Здатність диференціювати етіологічні фактори, встановлювати їх вплив на перебіг біологічних процесів та патогенез захворювань тварин ФК 10. Здатність описувати і застосовувати в експерименті сучасні стратегії виробництва та використання біологічних та хіміотерапевтичних препаратів
Цикл дисциплін (загальна, або професійна підготовка)	Професійна підготовка
Методи викладання (лекції, практичні, командна робота, семінар, проектна робота, проблемні заняття тощо)	Лекції, лабораторні заняття, виконання ситуаційних завдань, складання схем лікування, дискусії (оцінка схем лікування)
Освітній рівень та курс (бакалавр/магістр/доктор філософії)	Третій освітньо-науковий рівень, доктор філософії, 2 курс
Спеціальність (для якої пропонується дисципліна)	211 «Ветеринарна медицина»
Терміни вивчення дисципліни (семестр)	4 семестр
Вхідні вимоги до студентів, які хочуть обрати дисципліну	Без обмежень
Викладач	к.вет.н., доцент Рибачук Жанна Володимирівна
Кафедра (яка забезпечує викладання дисципліни)	мікробіології, фармакології та ветеринарної епідеміології

Програмні результати навчання (уміння та навички)

ПРН 02. Проводити критичний аналіз та оцінку нових наукових положень, ідей, проблем галузі, результатів інтелектуальної та експериментальної діяльності

ПРН 06. Вміти обирати та використовувати сучасні фахові методи та маніпуляції для роботи з тваринами, з біологічними матеріалами та для ефективного проведення діагностичних досліджень

ПРН 08. Вміти обирати, випробовувати та модифікувати оптимальні схеми для здійснення лікувально-профілактичних заходів

ПРН 13. Організовувати та здійснювати освітню та наукову діяльність за умов динамічних змін суспільства, автономно та досконало виконувати поставлені завдання і взяті обов'язки

Короткий зміст дисципліни (перелік тем)

Тема 1. Сучасні протипаразитарні засоби

1. Необхідність удосконалення та схеми використання протипаразитарних засобів.
2. Новітні засоби для дегельмінтизації продуктивних та непродуктивних тварин.
3. Сучасні інсектоакарицидні засоби та їхня взаємодія, враховуючи фармакодинаміку.
4. Актуальні питання визначення доцільності та стратегії проведення антибіотикотерапії та використання інших груп хіміотерапевтичних засобів.
5. Фактори, які впливають на сумісність ХТЗ та антисептиків.
6. Сучасні засоби для дезінфекції та показання до їх використання.

Тема 2. Сучасні лікарські засоби для знеболення (сумісність та використання)

1. Методи застосування анестезуючих засобів.
2. Засоби для наркозу та їх комбінація із іншими засобами, які пригнічують нотицептивні рецептори.
3. Аналгетики – хімічна та функціональна сумісність із іншими представниками фармакологічних груп.

Тема 3. Сучасні засоби, які регулюють відтворювальну функцію тварин

1. Препарати гормонів, які стимулюють овуляцію.
2. Препарати, які сприяють заплідненості.
3. Сучасні лікарські засоби, які пригнічують лібідо у домашніх м'ясоїдів.

Тема 4. Засоби, які впливають на систему травлення та обмін речовин

1. Сучасні засоби, які оптимізують та стимулюють обмін речовин і процес травлення у тварин.
2. Сучасні лікарські засоби, які сприяють регенерації слизової оболонки та сприяють репаративним процесам у шлунково- кишковому тракті. Їх сумісність із іншими лікарськими засобами.
3. Лікарські засоби, які сприяють елімінації та інактивації отруйних речовин із організму (блювотні, проносні, сечогінні, кровозамінні).
4. Сучасні лікарські засоби та принципи їх використання, які запобігають дегідратації організму.

Результати оцінювання (форми, критерії)

Система оцінювання знань, умінь та навичок студентів передбачає поточне та підсумкове оцінювання.

Поточний контроль знань здійснюється під час лекцій і лабораторних відповідно з конкретними цілями кожної теми і включає перевірку знань теоретичного матеріалу та визначення доцільності використання певної лікарської речовини із розрахунком терапевтичної дози (фармакодинаміка, фармакокінетика і сумісність лікарських речовин, складання та аналіз запропонованих схем лікування).

Підсумковий контроль здійснюється на підставі проведення заліку у формі тестування за програмою навчальної дисципліни через університетську платформу Moodle.

**ЕКСПЛІКАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ
ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СУЧАСНА МЕТОДОЛОГІЯ ГІСТОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ**

для «Каталогу вибіркових дисциплін»

Назва дисципліни	Сучасна методологія гістологічних досліджень
Назва компетентності, на розвиток якої спрямована дисципліна	ФК 02. Здатність до планування експерименту, проведення фахових досліджень з метою розв'язання конкретної задачі, формулювання висновків щодо наслідків проекту для стану навколишнього середовища. ФК 07. Здатність розуміти особливості розвитку, морфології та гістохімії органів клінічно здорових та хворих тварин. ФК 11. Здатність розуміти особливості перебігу метаболічних процесів в організмах тварин за різного фізіологічного та репродуктивного стану.
Цикл дисциплін (загальна, або професійна підготовка)	Професійна підготовка
Методи викладання (лекції, практичні, командна робота, семінар, проектна робота, проблемні заняття тощо)	Лекції, лабораторні заняття, командна робота, виконання ситуаційних завдань, обговорення
Освітній рівень та курс (бакалавр/магістр/доктор філософії)	Третій освітньо-науковий рівень, доктор філософії, 2 курс
Спеціальність (для якої пропонується дисципліна)	211 «Ветеринарна медицина»
Терміни вивчення дисципліни (семестр)	4 семестр
Вхідні вимоги до студентів, які хочуть обрати дисципліну	Без обмежень
Викладач	д.вет.н., професор Горальський Леонід Петрович д.вет.н., професор Кот Тетяна Францівна
Кафедра (яка забезпечує викладання дисципліни)	нормальної і патологічної морфології, гігієни та експертизи

Програмні результати навчання (уміння та навички)

ПРН 04. Повторювати загально-наукові та фахові методи і процедури аналізу, опису та ідентифікації об'єктів досліджень.

ПРН 07. Вміти описувати зміни в органах і тканинах, відібраних від тварин в нормі та при патологіях.

Короткий зміст дисципліни (перелік тем)

Тема 1. Сучасна методологія виготовлення мікроскопічних препаратів.

1. Взяття матеріалу для цитологічних, гістологічних та патогістологічних досліджень.

2. Фіксація.
3. Заливка матеріалу в парафін та інші способи підготовки матеріалу до виготовлення зрізів.
4. Мікротоми та виготовлення зрізів.
5. Найбільш уживані методи забарвлення препаратів.

Тема 2. Сучасні методи кількісного та якісного аналізу мікропрепаратів.

1. Планіметричні методи морфометричних досліджень.
2. Стереометричні методи морфометричних досліджень.
3. Тривимірна реконструкція мікроскопічних об'єктів.
4. Аналіз зображень.

Результати оцінювання (форми, критерії)

Система оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів передбачає поточне та підсумкове оцінювання.

Поточний контроль знань на кожному лабораторному занятті відповідно з конкретними цілями кожної теми і включає перевірку знань теоретичного матеріалу та практичних навичок з теми, що передбачається робочою програмою: усного чи письмового опитування з використанням анатомічних препаратів, муляжів; вирішення ситуаційних завдань; опитування по матеріалах презентацій; дистанційне тестування через університетську платформу Moodle.

Підсумковий контроль рівня знань здійснюється на підставі проведення заліку у формі тестування за програмою навчальної дисципліни через університетську платформу Moodle.

**ЕКСПЛІКАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ
ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІНТЕРПРЕТАЦІЇ БІОХІМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ МЕТАБОЛІЗМУ ТВАРИН**

для «Каталогу вибіркових дисциплін»

Назва дисципліни	Інтерпретація біохімічних показників метаболізму тварин
Назва компетентності, на розвиток якої спрямована дисципліна	ЗК 02. Здатність планувати і здійснювати комплексні дослідження сучасного рівня на основі цілісного системного наукового світогляду з використанням знань із областей філософії науки та новітніх інформаційних і комунікаційних технологій. ФК 02. Здатність до планування експерименту, проведення фахових досліджень з метою розв'язання конкретної задачі, формулювання висновків щодо наслідків проекту для стану навколишнього середовища. ФК 03. Здатність визначати перелік необхідних засобів та заходів для проведення наукових досліджень з метою отримання достовірних результатів.
Цикл дисциплін (загальна, або професійна підготовка)	Професійна підготовка
Методи викладання (лекції, практичні, командна робота, семінар, проектна робота, проблемні заняття тощо)	Лекції, лабораторні заняття, самостійна робота, обговорення
Освітній рівень та курс (бакалавр/магістр/доктор філософії)	Третій освітньо-науковий рівень, доктор філософії, 2 курс
Спеціальність (для якої пропонується дисципліна)	211 Ветеринарна медицина
Терміни вивчення дисципліни (семестр)	4 семестр
Вхідні вимоги до студентів, які хочуть обрати дисципліну	Без обмежень
Викладач	к.вет.н., доцент Лігоміна Ірина Павлівна
Кафедра (яка забезпечує викладання дисципліни)	нормальної, патологічної морфології, гігієни та ветсанекспертизи

Програмні результати навчання (уміння та навички)

ПРН 05. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології при спілкуванні та обміні інформацією, зборі даних для створення базису досліджень, обробці, аналізі та інтерпретації результатів досліджень.

ПРН 06. Вміти обирати та використовувати сучасні морфо-функціональні, молекулярно-біологічні методи, акушерсько-гінекологічні маніпуляції для ефективного проведення діагностичних досліджень біологічних матеріалів.

Короткий зміст дисципліни (перелік тем)

Теми лекцій та їх короткий зміст.

1. Метаболізм у організмі тварин як єдине ціле, рівні регуляції обміну речовин в організмі тварин.
2. Біохімічні методи при проведенні наукових досліджень та похибки при виборі. Проведенні та інтерпретації біохімічних змін.
3. Інтерпретація показників білкового обміну.
4. Інтерпретація показників вуглеводного обміну.
5. Інтерпретація показників ліпідного обміну.
6. Інтерпретація змін активності ферментів.
7. Інтерпретація змін активності гормонів.
8. Біохімічні зміни при введенні ксенобіотиків.
9. Перекисне окиснення ліпідів та його вплив на розвиток патологічних змін.
10. Біохімічні зміни, що лежать в основі запалення.
11. Інтерпретація біохімічних показників сечі.

Теми лабораторних занять та їх короткий зміст.

12. Підготовка посуду приладів, планування наукових біохімічних досліджень.
13. Дослідження білкового обміну. Визначення амонійного азоту та інтерпретація результатів.
14. Проведення колоїдо-осадових проб та інтерпретація результатів.
15. Визначення концентрації тригліцеридів та інтерпретація результатів.
16. Визначення вмісту холестеролу та інтерпретація результатів.
17. Визначення активності креатинфосфокінази та інтерпретація результатів.
18. Визначення активності ЛДГ і ЛДГ1 та інтерпретація результатів.
19. Визначення концентрації малонового діальдегіду та інтерпретація результатів.
20. Визначення статевих гормонів.

Результати оцінювання (форми, критерії)

Система оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів передбачає поточне та підсумкове оцінювання.

Поточний контроль знань з курсу здійснюється під час лекцій і лабораторних відповідно з конкретними цілями кожної теми і включає перевірку знань теоретичного матеріалу та практичних навичок з теми, що передбачається робочою програмою: усного та письмового опитування, проведення лабораторних біохімічних досліджень, оцінки одержаних експериментальних результатів, узагальнення висновків, одержаних при оцінці експериментальних досліджень окремих ланок метаболізму і опис змін та можливе прогнозування їх впливу на фізіологічні функції. Самостійна робота включає індивідуальні контрольні роботи та тести, вирішення ситуаційних завдань.

Підсумковий контроль знань з курсу здійснюється на підставі проведення заліку у формі тестування за програмою навчальної дисципліни через університетську платформу Moodle.

**ЕКСПЛІКАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ
ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ
НОВІТНІ МЕТОДИ ДІАГНОСТИКИ ПАРАЗИТАРНИХ ХВОРОБ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТВАРИН**

для «Каталогу вибіркових дисциплін»

Назва дисципліни	Новітні методи діагностики паразитарних хвороб сільськогосподарських тварин
Назва загальної компетентності, на розвиток якої спрямована дисципліна	<p>ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, оволодіння сучасними знаннями для розуміння предметної області професійної діяльності.</p> <p>ЗК 3. Здатність бути критичним та самокритичним, аналізувати та прогнозувати результати досліджень на основі логічних аргументів та перевірених фактів.</p> <p>ФК 2. Здатність до планування експерименту, проведення фахових досліджень з метою розв'язання конкретної задачі, формулювання висновків щодо наслідків проекту для стану навколишнього середовища.</p> <p>ФК 3. Здатність визначати перелік необхідних засобів та заходів для проведення наукових досліджень з метою отримання достовірних результатів.</p> <p>ФК 8. Здатність установлювати зв'язок між проявом заразних хвороб та наявністю збудників в об'єктах довкілля, організмах переносників, проміжних хазяїв та хворих тварин.</p> <p>ФК 9. Здатність діагностувати патології заразної та незаразної етіології, створювати сучасні біопрепарати.</p>
Цикл дисциплін (загальна, або професійна підготовка)	Професійна підготовка
Методи викладання (лекції, практичні, командна робота, семінар, проектна робота, проблемні заняття тощо)	Лекції, лабораторні заняття, самостійна робота
Освітній рівень та курс (бакалавр/магістр/доктор філософії)	Третій освітньо-науковий рівень, доктор філософії, 2 курс
Спеціальність (для якої пропонується дисципліна)	211 Ветеринарна медицина
Терміни вивчення дисципліни (семестр)	4 семестр
Вхідні вимоги до студентів, які хочуть обрати дисципліну	Без обмежень
Викладач	д.вет.н., професор Довгій Юрій Юрійович
Кафедра (яка забезпечує викладання дисципліни)	мікробіології, фармакології та ветеринарної епідеміології

Програмні результати навчання (уміння та навички)

ПРН 06. Вміти обирати та використовувати сучасні морфо-функціональні, молекулярно-біологічні методи, акушерсько-гінекологічні маніпуляції для ефективного проведення діагностичних досліджень біологічних матеріалів, відібраних від тварин в нормі та при патологіях.

ПРН 09. Оцінювати ступінь поширення, прояв та перебіг інфекційних та інвазійних хвороб серед тварин різних видів та господарського призначення в регіонах країни або континенту.

ПРН 10. Організовувати та здійснювати освітню наукову діяльність в умовах динамічних змін розвитку суспільства, демонструвати навички до автономної та якісної роботи щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

Короткий зміст дисципліни (перелік тем)

1. Способи функціональної діагностики (УЗД-дослідження, рентгенографія) за паразитозів тварин.
2. Мікроскопічна діагностика. Специфічні методи паразитологічних досліджень.
3. Імунобіологічні реакції.
4. Диференціація збудників інвазій за морфологічними та іншими ознаками.

Результати оцінювання (форми, критерії)

Система оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів передбачає поточне та підсумкове оцінювання.

Поточний контроль знань з курсу здійснюється під час лекцій і лабораторних відповідно з конкретними цілями кожної теми і включає перевірку знань теоретичного матеріалу та практичних навичок з теми, що передбачається робочою програмою: усного та письмового опитування, індивідуальні контрольні роботи та тести; вирішення ситуаційних завдань.

Підсумковий контроль знань з курсу здійснюється на підставі проведення заліку у формі тестування за програмою навчальної дисципліни через університетську платформу Moodle.

**ЕКСПЛІКАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ
ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ФІЗІОЛОГІЯ ТА ПАТОЛОГІЯ СИСТЕМ ОРГАНІВ ДРІБНИХ ТВАРИН**

для «Каталогу вибіркових дисциплін»

Назва дисципліни	Фізіологія та патологія систем органів дрібних тварин
Назва компетентностей, на розвиток яких спрямована дисципліна	ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, оволодіння сучасними знаннями для розуміння предметної області професійної діяльності. ФК 02. Здатність до планування експерименту, проведення фахових досліджень з метою розв'язання конкретної задачі, формулювання висновків щодо наслідків проекту для стану навколишнього середовища. ФК 03. Здатність визначати перелік необхідних засобів та заходів для проведення наукових досліджень з метою отримання достовірних результатів. ФК 04. Здатність до оцінки вірогідності даних, використання ІТ для впровадження та моделювання змін гомеостазу в організмі тварин різних видів. ФК 11. Здатність розуміти особливості перебігу метаболічних процесів в організмах тварин за різного фізіологічного та репродуктивного стану.
Цикл дисциплін (загальна, або професійна підготовка)	Цикл професійної підготовки
Методи викладання (лекції, практичні, командна робота, семінар, проектна робота, проблемні заняття тощо)	Лекції, лабораторні заняття, командна робота, виконання ситуаційних завдань, обговорення, дискусії
Освітній рівень та курс (бакалавр/магістр/доктор філософії)	Третій освітньо-науковий рівень, доктор філософії, 2 курс
Спеціальність (для якої пропонується дисципліна)	211 «Ветеринарна медицина»
Терміни вивчення дисципліни (семестр)	4 семестр
Вхідні вимоги до студентів, які хочуть обрати дисципліну	Без обмежень
Викладач	д.вет.н., професор Гуральська Світлана Василівна
Кафедра (яка забезпечує викладання дисципліни)	внутрішньої патології, акушерства, хірургії і фізіології

Програмні результати навчання (уміння та навички)

ПРН 04. Повторювати загально-наукові та фахові методи і процедури аналізу, опису та ідентифікації об'єктів досліджень.

ПРН 07. Вміти описувати зміни в органах і тканинах, відібраних від тварин в нормі та при патологіях.

ПРН 10. Установлювати зв'язок між біологічними особливостями збудників та перебігом інфекційних та інвазійних хвороб, процесами гаметогенезу, запліднення, та акушерсько-гінекологічними патологіями у тварин.

ПРН 14. Співвідносити емпіричні дані, інтерпретувати факти, процеси, тенденції, виявлені в ході науково-дослідницької діяльності з прогнозованими наслідками роботи.

Короткий зміст дисципліни (перелік тем)

1. Вступ. Рівні вивчення будови і процесів життєдіяльності організму. Гомеостаз, його значення і регуляція. Загальна етіологія. Етіологічні чинники та їх значення. Розповсюдження хвороботворних чинників. Загальний патогенез.
2. Фізіологія та патологія нервової системи. Загальна фізіологія центральної нервової системи (ЦНС). Спеціальна фізіологія ЦНС. Вегетативна (автономна) нервова система. Вища нервова діяльність (ВНД). Роль ЦНС у виникненні хвороб.
3. Фізіологія та патологія системи крові. Еволюція, значення та функції крові. Кровотворення та його регуляція. Вплив екзогенних і ендогенних факторів на кровотворення. Вчення про групи крові. Гемотрансфузія. Фізіологія імунної системи. Вплив шкідливих екологічних факторів на природну резистентність.
4. Фізіологія та патологія системи кровообігу. Фізіологія серця. Електрокардіографія та її використання в ветеринарній медицині. Регуляція роботи серця: нервово-рефлекторна та гуморальна. Фізіологія судин. Вплив екологічних факторів на серцево-судинну систему. Патологічна фізіологія системного кровообігу.
5. Фізіологія та патологія дихання. Значення, сутність дихання. Обмін газів у легенях. Транспорт газів кров'ю. Тканинне дихання. Регуляція та порушення у системі дихання. Вплив шкідливих факторів середовища на дихання.
6. Обмін речовин і енергії. Фізіологія та патологія травлення. Особливості травлення у шлунку жуйних. Особливості травлення у молодняка жуйних, у коней, свині, с.-г. птиці. Травлення в кишечнику. Обмін речовин та його значення. Патогенез гарячок. Порушення білкового, вуглеводного і жирового обмінів. Порушення водно-сольового і кислотно-лужного балансу. Ацидоз. Алкалоз. Мікроелементози.
7. Фізіологія та патологія системи виділення. Фізіологія сечовиділення. Значення і механізм сечовиділення його регуляція. Роль нирок у підтриманні водно-сольового і кислотно-лужного балансу організму. Патофізіологія нирок. Причини. Патогенез. Кількісні і якісні порушення діурезу. Ниркова недостатність. Фізіологія шкіри. Роль шкіри в обміні речовин.
8. Фізіологія та патологія ендокринної системи. Порушення ендокринної діяльності. Гіперфункція. Гіпофункція. Роль гіпоталамо-гіпофізарної системи для стану здоров'я тварин.
9. Фізіологія та патологія розмноження і лактації. Гаметогенез. Статевий цикл у різних видів тварин і його регуляція. Вплив підвищеного радіаційного фону і інших екологічних факторів на гаметогенез. Вагітність. Пологи та їх регуляція. Фізіологія лактації. Порушення розмноження і лактації. Порушення статевого циклу.

Результати оцінювання (форми, критерії)

Система оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів передбачає поточне та підсумкове оцінювання.

Поточний контроль знань з курсу здійснюється під час лекцій і лабораторних відповідно з конкретними цілями кожної теми і включає перевірку знань теоретичного матеріалу та практичних навичок з теми, що передбачається робочою програмою: усного та письмового опитування, індивідуальні контрольні роботи та тести; вирішення ситуаційних завдань.

Підсумковий контроль знань з курсу здійснюється на підставі проведення заліку у формі тестування за програмою навчальної дисципліни через університетську платформу Moodle.

**ЕКСПЛІКАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ
ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ
АКУШЕРСЬКІ ПАТОЛОГІЇ ТВАРИН РІЗНИХ ВИДІВ**

для «Каталогу вибіркового дисциплін»

Назва дисципліни	Акушерські патології тварин різних видів
Назва загальної компетентності, на розвиток якої спрямована дисципліна	<p>ФК 1. Здатність виявляти і вирішувати проблеми у сфері ветеринарної медицини, робити наукові узагальнення стосовно актуальних питань ветеринарного благополуччя підприємств галузі та агропромислового комплексу в цілому.</p> <p>ФК 2. Здатність до планування експерименту, проведення фахових досліджень з метою розв'язання конкретної задачі, формулювання висновків щодо наслідків проекту для стану навколишнього середовища.</p> <p>ФК 9. Здатність діагностувати патології заразної та незаразної етіології, створювати сучасні біопрепарати.</p> <p>ФК 11. Здатність розуміти особливості перебігу метаболічних процесів в організмах тварин за різного фізіологічного та репродуктивного стану.</p> <p>ЗК 10 Здатності дотримуватися академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.</p>
Цикл дисциплін (загальна, або професійна підготовка)	Цикл професійної підготовки
Методи викладання (лекції, практичні, командна робота, семінар, проектна робота, проблемні заняття тощо)	Лекції, лабораторні заняття, командна робота, виконання ситуаційних завдань, обговорення, дискусії
Освітній рівень та курс (бакалавр/магістр/доктор філософії)	Третій освітньо-науковий рівень, доктор філософії, 2 курс
Спеціальність (для якої пропонується дисципліна)	211 «Ветеринарна медицина»
Терміни вивчення дисципліни (семестр)	4 семестр
Вхідні вимоги до здобувачів, які хочуть обрати дисципліну	Без обмежень
Викладач	к.вет.н., доцент Карпюк Василь Варфоломійович
Кафедра (яка забезпечує викладання дисципліни)	внутрішньої патології, акушерства, хірургії і фізіології

Програмні результати навчання (уміння та навички)

ПРН 3. Відтворювати професійні судження щодо філософсько-психологічних проблем викладання, методів побудови експериментальних моделей, морфогенезу органів тварин, питань акушерсько-хірургічної патології, моніторингу та профілактики заразних хвороб в усних та письмових продуктах творчої діяльності.

ПРН 6. Вміти обирати та використовувати сучасні морфо-функціональні, молекулярно-біологічні методи, акушерсько-гінекологічні маніпуляції для ефективного проведення діагностичних досліджень біологічних матеріалів, відібраних від тварин в нормі та при патологіях.

ПРН 8. Вміти обирати, випробовувати та модифікувати оптимальні схеми для здійснення лікувально-профілактичних заходів.

ПРН 10. Установлювати зв'язок між особливостями перебігу процесів гаметогенезу, запліднення, розвитку вагітності та акушерсько-гінекологічними патологіями у тварин.

ПРН 14. Співвідносити емпіричні дані, інтерпретувати факти, процеси, тенденції, виявлені в ході науково-дослідницької діяльності з прогнозованими наслідками роботи.

Короткий зміст дисципліни (перелік тем)

1. Неплідність: визначення і класифікація. Методи гінекологічного дослідження тварин.
2. Андрологічна диспансеризація. Клінічне обстеження бугаїв.
3. Визначення і класифікація імпотенції плідників. Незаразні хвороби статевих органів бугаїв.
4. Фетотомія. Кесарів розтин.
5. Виродливості як причина патологічних родів.
6. Патологія післяродового періоду. Загальна післяродова інфекція (сепсис, гангрена).
7. Діагностика, лікування та профілактика хвороб вагітних тварин.
8. Діагностика, лікування та профілактика патології родів продуктивних тварин.
9. Родова допомога при невідповідності між розмірами плода та просвітом таза матері, неправильних членорозміщеннях, положеннях та позиціях плода.
10. Фетотомія. Кесарів розтин. Ампутація вагітної матки та ампутація рога матки.
11. Специфіка оперативного акушерства. Підготовка до надання оперативної акушерської допомоги. Техніка акушерської операції.

Результати оцінювання (форми, критерії)

Система оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів передбачає поточне та підсумкове оцінювання.

Поточний контроль знань з курсу здійснюється під час лекцій і лабораторних відповідно з конкретними цілями кожної теми і включає перевірку знань теоретичного матеріалу та практичних навичок з теми, що передбачається робочою програмою: усного та письмового опитування, індивідуальні контрольні роботи та тести; вирішення ситуаційних завдань.

Підсумковий контроль знань з курсу здійснюється на підставі проведення заліку у формі тестування за програмою навчальної дисципліни через університетську платформу Moodle.

**ЕКСПЛІКАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ
ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ
АНЕСТЕЗІОЛОГІЯ ТА ХІРУРГІЧНІ ПАТОЛОГІЇ ТВАРИН РІЗНИХ ВИДІВ**

для «Каталогу вибіркових дисциплін»

Назва дисципліни	Анестезіологія та хірургічні патології тварин різних видів
Назва загальної компетентності, на розвиток якої спрямована дисципліна	ФК 1. Здатність виявляти і вирішувати проблеми у сфері ветеринарної медицини, робити наукові узагальнення стосовно актуальних питань ветеринарного благополуччя підприємств галузі та агропромислового комплексу в цілому. ФК 2. Здатність до планування експерименту, проведення фахових досліджень з метою розв'язання конкретної задачі, формулювання висновків щодо наслідків проекту для стану навколишнього середовища. ФК 9. Здатність діагностувати патології заразної та незаразної етіології, створювати сучасні біопрепарати. ЗК 10 Здатності дотримуватися академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.
Цикл дисциплін (загальна, або професійна підготовка)	Цикл професійної підготовки
Методи викладання (лекції, практичні, командна робота, семінар, проектна робота, проблемні заняття тощо)	Лекції, лабораторні заняття, виконання ситуаційних завдань, обговорення, дискусії
Освітній рівень та курс (бакалавр/магістр/доктор філософії)	Третій освітньо-науковий рівень, доктор філософії, 2 курс
Спеціальність (для якої пропонується дисципліна)	211 «Ветеринарна медицина»
Терміни вивчення дисципліни (семестр)	4 семестр
Вхідні вимоги до здобувачів, які хочуть обрати дисципліну	Без обмежень
Викладач	к.вет.н., доцент Ковальов Павло Вікторович к.вет.н., доцент Карпюк Василь Варфоломійович
Кафедра (яка забезпечує викладання дисципліни)	внутрішньої патології, акушерства, хірургії і фізіології

Програмні результати навчання (уміння та навички)

ПРН 3. Відтворювати професійні судження щодо філософсько-психологічних проблем викладання, методів побудови експериментальних моделей, морфогенезу органів тварин, питань акушерсько-хірургічної патології, моніторингу та профілактики заразних хвороб в усних та письмових продуктах творчої діяльності.

ПРН 4. Повторювати загально-наукові та фахові методи і процедури аналізу, опису та ідентифікації об'єктів досліджень.

ПРН 8. Вміти обирати, випробовувати та модифікувати оптимальні схеми для здійснення лікувально-профілактичних заходів.

ПРН 14. Співвідносити емпіричні дані, інтерпретувати факти, процеси, тенденції, виявлені в ході науково-дослідницької діяльності з прогнозованими наслідками роботи.

Короткий зміст дисципліни (перелік тем)

1. Вплив болю на основні функції організму.
2. Шляхи і методи блокади больових імпульсів у тварин. Вибір виду анестезії.
3. Переднаркозна підготовка тварин (премедикація). Засоби премедикації.
4. Нейролептаналгезія: показання та протипоказання до застосування. Застосування окремих нейролептиків.
5. Ускладнення при загальному та місцевому знеболюванні у тварин різних видів.
6. Загальне знеболювання у тварин різних видів (наркоз): класифікація, загальна підготовка тварини, вибір виду наркозу, техніка проведення та його перебіг. Видові особливості проведення наркозу та застосування наркотичних речовин у різних видів тварин.
7. Види новокаїнових блокад. Блокади, що застосовують при хворобах у різних ділянках тіла.
8. Хірургічні хвороби в ділянці голови різних видів тварин.
9. Патології шкіри у різних видів тварин, які найчастіше зустрічаються.
10. Травми головного та спинного мозку. Політравми у дрібних тварин.
11. Хвороби очей та сучасні методи їх діагностики і лікування.
12. Методика дослідження сільськогосподарських тварин із хворобами в ділянці дистального відділу кінцівок.
13. Операції у ВРХ при гнійному запаленні човникового блока. Екзартикуляція третьої фаланги і ампутація пальця у парнокопитних.

Результати оцінювання (форми, критерії)

Система оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів передбачає поточне та підсумкове оцінювання.

Поточний контроль знань з курсу здійснюється під час лекцій і лабораторних відповідно з конкретними цілями кожної теми і включає перевірку знань теоретичного матеріалу та практичних навичок з теми, що передбачається робочою програмою: усного та письмового опитування, індивідуальні контрольні роботи та тести; вирішення ситуаційних завдань.

Підсумковий контроль знань з курсу здійснюється на підставі проведення заліку у формі тестування за програмою навчальної дисципліни через університетську платформу Moodle.